

Preuzeti dokument je dio priručnika
koji se dobiva na trajno korištenje
prilikom pohađanja seminara.

Adobe Illustrator CS4 – izrada ilustracija

Infokatedra – Centar za obrazovanje

www.infokatedra.hr

Prilaz Gjure Deželića 62

10000 ZAGREB

T: (01) **4840 064**

F: (01) **4815 945**

info@infokatedra.hr

www.infokatedra.hr

Oznaka dokumenta: PR-GD03-V05-100716

Autori: Grupa autora

Odobrio: Mario Vukić

Datum odobrenja: 16.07.2010

Ovaj priručnik i svi sadržaji u njemu su intelektualno i autorsko vlasništvo Centra za obrazovanje Infokatedra. Svako neovlašteno umnožavanje ovog priručnika ili bilo kojeg njegovog dijela smatra se krivičnim djelom. Nazivi svih programa, operativnih sustava, tehnologija, radnih okruženja, te nazivi samih proizvođača vlasništvo su proizvođača

Sadržaj

1	Radno sučelje	1
1.1	Traka izbornika	1
1.2	Control panel	2
1.3	Alatna traka (Toolbox)	2
1.4	Statusna traka	2
1.5	Radni paneli (palette)	2
1.6	Prozor dokumenta	2
2	Značajke vektorske grafike	3
3	Boja u Illustratoru	4
3.1	RGB i CMYK sustav	4
3.2	Paleta Color	4
3.3	Upravljanje bojom	5
3.4	Paleta Color Guide	7
3.5	Paleta Gradient	7
3.6	Paleta Transparency	8
3.7	Paleta Swatches	9
3.8	Eyedropper Tool	9
4	Alati selekcije	10
4.1	Selection tool	10
4.2	Direct selection tool	11
4.3	Group Selection tool	11
4.4	Magic Wand tool	11
4.5	Lasso tool	11
5	Alati konstruiranja	12
5.1	Alati za konstruiranje linija	12
5.1.1	Pen Tool (P) - alat za crtanje krivulja	12
5.1.2	Convert Anchor Point Tool (SHIFT+C)	12
5.2	Alati crtanja	13
5.2.1	Paintbrush Tool (B)	13
5.2.2	Pencil Tool (N)	13
5.2.3	Smooth Tool	13
5.2.4	Path Eraser Tool	13
5.2.5	Blob Brush Tool	14
5.3	Alati geometrijskih likova	14
5.3.1	Line Segment Tool	14
5.3.2	Arc Tool	14
5.3.3	Spiral Tool	14
5.3.4	Rectangular Grid Tool	15
5.3.5	Polar Grid Tool	15
5.3.6	Rectangle Tool	15
5.3.7	Rounded Rectangle Tool	15
5.3.8	Ellipse Tool	16
5.3.9	Polygon Tool	16
5.3.10	Star Tool	16
5.3.11	Flare Tool	16
5.4	Alati za izradu grafikona	17
6	Upravljanje objektima	18
6.1	Paleta Stroke	18
6.2	Paleta Appearance	18
6.3	Paleta Brushes	19
6.3.1	Calligraphic kistovi	19
6.3.2	Scatter kistovi	19
6.3.3	Art kistovi	21
6.3.4	Pattern kistovi	21
6.4	Paleta Graphic Styles	22
6.5	Paleta Symbols	23
7	Transformacije objekata	24

7.1	Paleta Transform.....	24
7.2	Paleta Align.....	24
7.3	Measure Tool.....	24
7.4	Alati prostoručnih transformacija	25
7.4.1	Rotate Tool (R)	25
7.4.2	Reflect Tool	25
7.4.3	Scale Tool.....	25
7.4.4	Shear Tool	25
7.4.5	Reshape Tool.....	25
7.4.6	Free Transform Tool	25
7.5	Alati deformacija.....	26
7.6	Pomoćni alati Ilustratora.....	26
7.6.1	Hand Tool	26
7.6.2	Page Tool.....	26
7.6.3	Zoom Tool	26
8	Kombiniranje objekata	27
8.1	Scissors Tool	27
8.2	Knife Tool.....	27
8.3	Eraser Tool.....	27
8.4	Compound Paths.....	27
8.5	Live Paint.....	28
8.5.1	Live Paint Bucket Tool	28
8.5.2	Live Paint Selection Tool	28
8.6	Envelope Distort	29
8.7	Mesh Tool.....	30
8.8	Blend Tool	31
8.9	Paleta Pathfinder	33
9	Font u Ilustratoru	34
9.1	Uvod u tipografiju	34
9.2	Tipografske jedinice.....	34
9.3	Tipografski pojmovi.....	36
9.4	Alati za unos teksta	38
9.4.1	Type Tool	38
9.4.2	Area Type Tool.....	38
9.4.3	Type on Path Tool	38
9.5	Vertical Type alati	39
9.6	Paleta Character.....	40
9.7	Paleta Paragraph.....	40
9.8	Specijalni slovni znakovi	41
9.8.1	Paleta Glyphs.....	41
10	Integracija grafike u Ilustratoru	42
10.1	Paleta Layers.....	42
10.2	Paleta Links.....	43
10.3	Maske.....	43
10.3.1	Text Wrap.....	44
10.4	Live Trace.....	45
11	Efeki Ilustratora	46
12	Kreiranje izlaznog dokumenta	48
12.1	Podržani formati	48
12.2	Artboard Tool.....	48
12.3	Priprema za Web.....	48
12.4	Color Management	48
12.5	Zahjevni procesa tiska i dorade	49
12.6	Upravljanje ispisom	50
12.7	Probni otisak	50
12.8	Izrada PDF dokumenta	51
13	Tipkovničke kratice	52

10 Integracija grafike u Illustratoru

Dokumente raznih formata umećemo u Illustrator naredbom **File > Place**.

Pod cijelim izbornikom **View** nude nam se opcije kako možemo vidjeti radnu površinu dokumenta u kojem radimo.

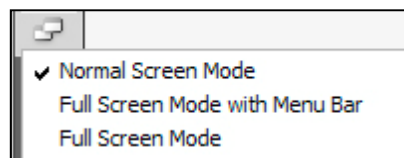
Prva opcija po redu je opcija sa kojom se možemo brzo prebaciti iz **Outline** moda - **CTRL+Y** (kojim vidimo samo osnovne linije od kojih su objekti napravljeni) u **Preview** mode - **CTRL+Y** (u kojem vidimo sve kako smo i napravili sa svim obrubima, širinama, bojama i efektima koji su na objektima primijenjeni. Dosta često će se dogoditi da se nenamjerno prebacimo u Outline način rada jer kada radimo sa engleskom tipkovnicom tipke Y i Z mijenjaju mjesta pa umjesto naredbe **Undo (CTRL+Z)** aktiviramo **Outline prikaz (CTRL+Y)**.

Pod ovim izbornikom nalaze se i naredbe za prikazivanje ili sakrivanje ravnala **Show/Hide Rulers (CTRL+R)** pomoću kojih možemo izvlačiti vodilice prema kojima poravnavamo sadržaj dokumenta.

Naredbom **View > Guides > Show Guides** aktiviramo ranije izvučene vodilice koje možemo i zaključati naredbom **View > Guides > Lock Guides**, dok naredbom **View > Show Grid** pozivamo mrežu koja može poslužiti kao podloga na koju ćemo postavljati objekte.

Uključenim opcijama **Snap to Grid** i **Snap to Point**, objekte koje približimo rubovima mreže ili točkama drugih objekata automatski lijepimo na njih. Ukoliko želimo poslagati objekte da se oni međusobno trebaju dodirivati, svakako trebamo uključiti ove opcije.

Na dnu trake sa alatima nalazi se gumb **Change Screen Mode** (slika 63) kojim mijenjamo prikaze Illustratorovog radnog okruženja u kojem radimo. Zadano je uključen prikaz **Normal Screen Mode** u kojem vidimo naslovnu traku Illustratora, sve izbornike, palete i statusnu traku. Tikom **F** prebacujemo se na slijedeći prikaz **Full Screen Mode with Menu Bar** u kojem će nestati naslovna traka Illustratora i dokumenta, statusna traka te dobivamo malo više mjesta na



ekranu za sami rad. Ako nam ni to nije dovoljno, tipkom **F** prebacujemo se na opciju **Full Screen Mode** u kojem će se sakriti traka sa izbornicima, a ostati će samo aktivirane palete.

Slika 63: Načini prikaza radnog sučelja

Kraticom **SHIFT +Tab** sakrivamo ili ponovo prikazujemo palete koje smo aktivirali, a na ekranu jedino ostaje traka sa alatima. Naravno da i nju možemo sakriti. Kraticom **Tab** sakrivamo traku sa alatima i aktivne palete te ih ponovo pozivamo kada nam zatrebaju.

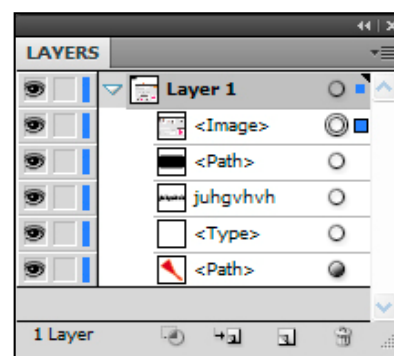
10.1 Paleta Layers

Slojeve je najlakše predstaviti kao prozirne folije. Sliku postavimo na foliju i na mjestima gdje nema ispune možemo vidjeti donje slojeve.

Illustrator nam već omogućuje mijenjanje redoslijeda objekata naredbama **Object > Arrange** i zašto nam uopće onda trebaju slojevi? Upotreba slojeva vrlo je praktičan način organizacije i kontrole naših ilustracija da karakteristike izgleda primjenjujemo na čitave skupine objekata.

Uz to, slojevi mogu biti i **sakriveni** kako bi lakše vidjeli ostatak ilustracije ili **zaključani** čime uklanjamo mogućnost nenamjernih izmjena.

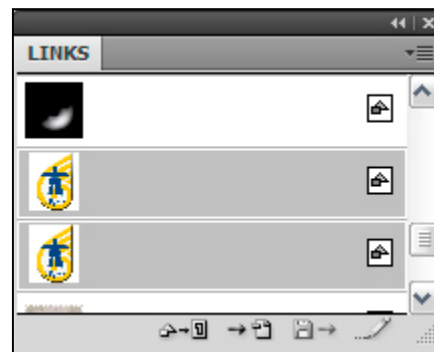
Uzmimo primjer crtača zemljovida, kartografa. Svaki zemljovid sadrži određeni broj različitih simbola i slika. Zemlja može biti prikazana jednom bojom, a voda drugom. Ceste, željeznice, rijeke i granice najčešće su prikazane različitim vrstama linija. Gradovi različitih veličina prikazani su različitim točkama i kružnicama. Mape terena sadrže i konture koje prikazuju visinu. Uz to, zemljovidi mogu sadržavati i raznorazne simbole biljnog pokrova ili močvarnih područja. Svaka od navedenih vrsta simbola može se nalaziti na zasebnom sloju što uvelike olakšava postupak pretraživanja i nadopunjavanja zemljovida. Kartograf koji radi sa slojevima može prema potrebi sakrivati suvišne podatke i raditi isključivo s kategorijama simbola koji su mu u tom trenutku važni.



Slika 64: Paleta Layers prikazuje objekte, vrste i grupe objekata

10.2 Paleta Links

Prilikom rada u Illustratoru često umećemo razne rasterske slike koje ćemo kasnije integrirati sa tekstom ili vektorskom grafikom. Illustrator nudi paletu kojom možemo kontrolirati umetnute rasterske objekte. Paleta **Links** nam prikazuje sve rasterske elemente koje smo uvezli u Illustrator te nam daje informaciju o tome da li su te slike samo povezane sa dokumentom na kojem radimo ili su potpuno integrirane u dokument. Ako želimo da se dotična slika ispisuje zajedno sa ostalim sadržajem dokumenta, moramo je naredbom **Embed Image** „zalijepiti“ unutar dokumenta. Do ove naredbe dolazimo klikom na trokutić za dodatne mogućnosti palete Links.



Slika 65: Paleta Links

10.3 Maske

Maskama možemo određeni dio naše ilustracije učiniti nevidljivim. Dovoljno je nacrtati objekt u obliku u kojem želimo da se objekti na dokumentu vide, postaviti ga ispred svih (**Object > Arrange > Bring to Front**) te ga označiti sa objektima koje želimo maskirati. Odaberemo **Object > Clipping Mask > Make (CTRL+7)** i od naših objekata vidjeti će se samo ono što se nalazilo unutar objekta koji nam je poslužio kao maska (slike 67 i 68). Na istom mjestu nalazi se i naredba **Release (CTRL+ALT+7)** kojom rastavljamo masku od objekata koji su bili maskirani i vraćamo ih u početni nemaskirani pregled.



Slika 66: Slika umetnuta u Illustrator



Slika 67: Ista slika maskirana fontom



Slika 68: Slika maskirana vektorskim poligonom

10.3.1 Text Wrap

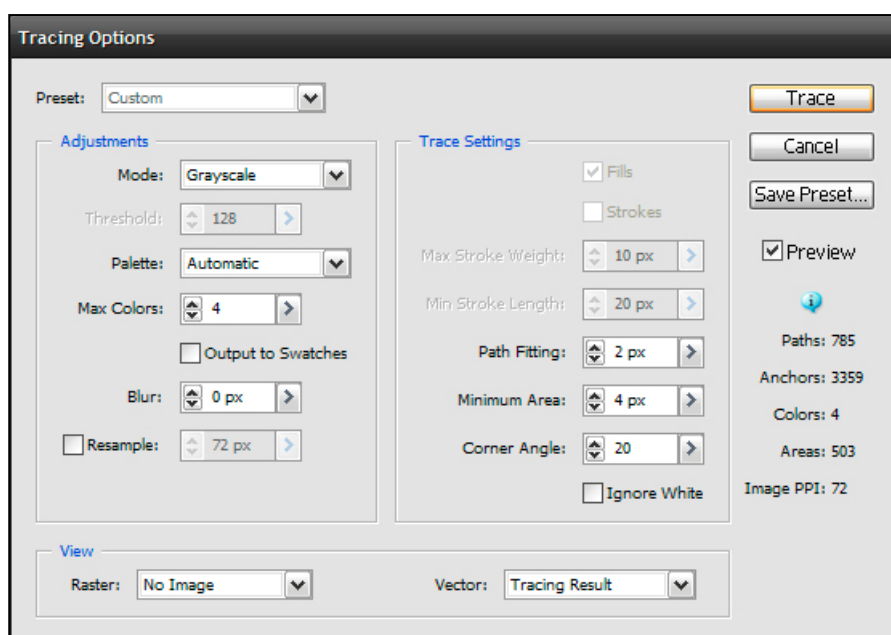
Osobina vektorskih programa jest i kombinacija teksta sa elementima vektorske ili rasterske grafike. Jedna od najčešćih opcija je tzv. **Text Wrap**, odnosno omotavanje teksta oko grafike. Ova naredba radi u ovisnosti o obliku objekta koji kombiniramo sa tekстом. Kada smo umetnuli ili nacrtali objekt u Illustratoru, označimo ga alatom **Selection Tool** i odaberemo **Object > Text Wrap > Make**. Ako smo nezadovoljni dobivenim rezultatom, preciznija podešavanja odmakta teksta od grafike radimo odabirom **Object > Text Wrap > Text Wrap Options**. Poništavanje Text Wrapa radimo odabirom **Object > Text Wrap > Release**. Rasterske slike oko kojih želimo omotati tekst moraju imati već definiran Clipping Path u Photoshopu. ili Clipping masku definiranu u Illustratoru.



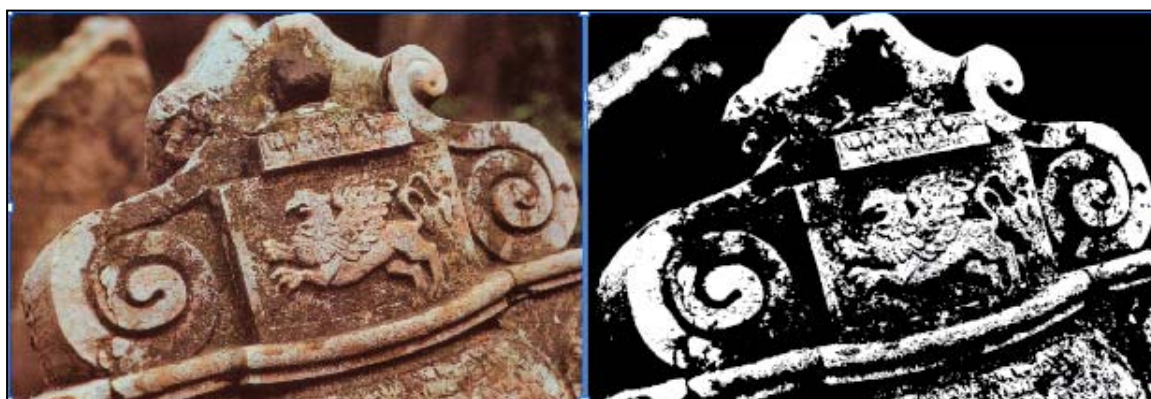
Slika 69: Text Wrap opcija

10.4 Live Trace

Jedna od zanimljivijih mogućnosti Illustratora je pretvaranje rasterske slike u vektorsku grafiku. Na ovaj način možemo iz digitalnih slika stvarati privid umjetničke grafike (moguća je primjena npr. izrada stripa). Ovo nam omogućava opcija **Live Trace** koja postane dostupnom svaki put kada naredbom **Place** unesemo rastersku sliku u Illustrator. Postoje nekoliko već predefiniраниh opcija vektorizacije. Sliku je moguće pretvoriti u crno/bijelu grafiku, grafiku u nijansama sive (grayscale) ili u vektorsku grafiku u boji (max. 256 boja). Ukoliko smo nezadovoljni dobivenim rezultatom, imamo mogućnost preciznog podešavanja parametara vektorizacije odabirom **Object > Live Trace > Tracing Options**. U dijaloškom okviru možemo izvesti još precizniju definiciju vektorizacije, zadati maksimalan broj boja ili nijansi vektora i po potrebi pohraniti stvorene postavke (napraviti **Preset**).



Slika 70: Dijaloški okvir Tracing Options



Slika 71: Lijevo je originalna fotografija nadgrobno spomenika, desno je vektorski rezultat Live Tracea sa izgledom crno bijele grafike